

SZERKESZTŐSÉG:
ROZSNYÓN, RÁKÓCZY-TÉR 4. SZ.
hová a lap szellemi részét illető
küldemények címzendők.

Késiratok vissza nem küldetnek.

BÉRMENTETLEN LEVELEK
NEM FOGADTATNAK EL.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:
Vidékre postán, helyben házhos
küldve:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fill.

Sajó-Tidék

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

→ Megjelenik hetenként egyszer: csütörtökön. ←

Felelős szerkesztő:

→ GÖMÖRI. ←

KIADÓHIVATAL:

ROZSNYÓN, RÁKÓCZY-TÉR 4. SZ.
hová az előfizetési díjak, hir-
detések és nyilttérbe való
közlemények és ezeknek díj-
jai s végül a felszólamlások
címzendők.

Hivatalos hirdetések nyugta-
bolyggyal együtt, egyszeri köz-
lésnél 200 szög 4 korona 74 fillér
azonáltal minden további 100 szög
2 koronával több.

Nyilttér, soronként 30 fill.

A III. oszt. kereseti adó.

Elmondhatjuk a költővel: „Kárpátoktól az Adriáig egy bős üvöltés, egy vad zivatar!” Az ország minden részéből tömegesen szállítja a posta a kereskedők és iparosok panaszait a III. osztályu kereseti adó horribilis felemelése ellen.

Az adóteher emelkedése most kétszeresen sujtja iparosainkat és kereskedőinket, mert hisz a mult évek zavarai gazdaságilag keményen sujtották őket. Részbe van az áldásban az ország minden vidékének, csekély kivétellel minden kereskedőnek és iparosnak. És mivel a III. osztályu kereseti adót emelik az előző évi adók többszörös összegére egyformán az ország minden részében, lehetetlen ezt a szép egyöntetűséggel országszerte megindult eljárást egyes, az előadói tisztet végző adóügyi közegek tulbuzgalmára vissza vezethetünk. Hiszen ezek az urak nem tartottak országos kongresszust a III. osztályu kereseti adó együttes felemelésének elhatározása céljából.

Kellett tehát valami titkos rendeletnek, valami felsőbb utasításnak megjelenni, mely az illetőket adófelemelési javaslataik megtételében az adóemelés legszélső határáig való elmenésre kötelezte.

Ez az általános felfogás, amelyből aztán a következő nem minden logika nélkül való vélemény fejlődött ki. A

kormány jól tudja, hogy a majdnem két évig tartott exlex ideje alatt felgyülemlett adahátralékokból jelentékeny összegek behajthatlanok lesznek. Ezen hiány pótlására a III. osztályu kereseti adót kell erősen felemelni, mert ez a legelasztikusabb és egyszerűsmind a legkönnyebben behajtható adónem.

Mi nem állítjuk, hogy a kormány ily módon szándékozik az államkincstár deficitjét elhárítani, de érthetőnek tartjuk, hogy az elkeseredett üzletemberek, miután a tulságos megadóztatás okait nem látják, azokat felfedezninem képesek, efféle feltevésekben vélik a kiméletlen megsarcolás okát feltalálni.

Es mindezen az általános bajon mi keveset segíthetünk. Mert talán egyes üzlemberek felemelt adójából leengednek valamit, egy újabb adózási ciklus beköszöntével azonban újból kezdetét veszi a zaklatás, a hajsza, az adóhatalmasságok előtt való alázatos esedezés.

Nem kegyelmet, hanem igazságot van joguk követelni az iparosoknak és kereskedőknek. Ehhez persze nem meghunyászkodás, nem alázatos kérelmezés, hanem a polgári önértékből fakadó bátor szókimondás kell.

Nem adóleszállításokat, mérsékléseket, hanem gyökeres adóreformot kell követelni. E célból a III. osztályu kereseti adó által érdekelt összes adózók-

nak országos kongresszust kellene tartaniok, abban meg kellene állapítaniok a kérdéses adónem gyökeres reformjának tervezetét, ezt egy monstre küldöttség útján kell nemcsak a pénzügyminiszteriumhoz, hanem a kormány összes tagjaihoz eljuttatni, amely küldöttség tagjai hasonlitsanak a mezőgazdaság érdekeinek szószólóihoz abban, hogy nem kertelnek, hanem őszinte nyiltsággal feltárják a kereskedőknek és iparosoknak az adóreform tekintetében való jogos követelményeit.

Barlangjaink ünnepe.

E hét elején két nagyszabásu ünnepély irányította a hirlapírók s azok révén a nagyközönség figyelmét vármegyénk páratlan természeti szépségeire. Az aggteleki barlangnál az új bejárat áttörőinek emlékére megörökítő emléktábla leleplezése, Dobsinán az immár 13 év óta szokásos jégünnepély adott alkalmat a hirlapírók s az érdeklődők tömeges megjelensére.

Az aggteleki barlang ünnepe.

A fővárosi hirlapírók a Kárpátgyesület meghívására vasárnap reggel öt órakor érkeztek Tornallyára, a hol a Kárpátgyesület nevében Hevessy László fogadta az érkezőket. A vasuti vendéglőben elköltött reggeli után megyei előkelőségek pompás magánfogatainak hosszú sorozata röpitette a vendégeket Aggtelekre, a barlang régi bejáratánál fekvő turista menedékházba. A legnevesebb családok tagjai, a Hevessyek, Tornallyaiak, Szontaghok, Soldosok és Gedeonok s a vidék intelligenciájának nagy csapata várta már az érkezőket, a kik az ismerkedés után villás reggelihez

TÁRCZA.

A hős.

Irta: VARIUS.

Egy régi jó pajtásomat, Kormos Nándort látogattam meg vagy hat héttel ezelőtt H-ban, hol ő a városi aljegyző szerény tisztét tölti be. Mivel az aljegyzőség, — tudomásom szerint, — nem valami nagyon respektált és becsült állás, annál inkább meglepett engem, hogy a város főbb tisztviselői, továbbá a törvényszék és járásbírószék vezetői egytől egyig bizalmasan „te”-nek szólították Nándi barátomat, sőt bizonyos tisztelettel emeltek előtte kalapot.

Végtére is nem bírtam tovább és megkérdeztem:

— Mondd csak, Nándi, hogy van az, hogy ezek a nagyfejúek oly bizalmas viszonyban vannak veled?

— Csupa véletlenségből! felelt nevetve. — Hidd el, csupa véletlenségből!

— Hogy-hogy?

— Hát úgy, hogy kirturam körükből egy embert, ki valósággal zsarnokoskodott fölöt-

tük. Megvívta vele és legyőztem s azóta oly nagy a tekintélyem előttük, mert megsabdítottam őket a krakéletről.

Mikor ugyanis mai állásomat elfoglaltam s így h.-i. lakos lettem, a Korona vendéglőben vettem kosztot. Oda járt pedig az egész haute volée délelőtt és estefelé egy kis sörre, borra s köztöttük persze én, az igénytelen aljegyző, nagyon keveset számítottam.

Megtörtént egyszer, hogy az a bizonyos rettegett ember, Vlád Joachim, máskülönbben igen gazdag és tanult földbirtokos, csekélységemet észrevenni kegyeskedett.

Szóltanul ültem az asztal végén és érdeklődve néztem őt, kiről számtalan legendás kalandot beszéltek, mikor hirtelen fölkel és hozzám lépve, nyersen szólott:

— Mit bámul?

— Mi közö hozzá? feleltem.

— Tudja-e, ki vagyok? — kiáltott, hogy az egész társaság abbahagyta a beszélgetést és reánk figyelt.

— Tudom, — szóltam nyugodtan.

— Nos hát, ha tudja, hogy mer engem fikszirozni?

Dühbe gurultam én is ilyen szemtelenség láttára és fölkelve székemről, felelet helyett

úgy törültem képen, hogy rögtön elvágódott, azzal, mintha mi sem történt volna, újra leültem és kiirítottam poharamat.

Olyan meglepetést, barátom, mint az asztalnál ülők arcán észrevettem, nem tapasztaltam még soha. Sóbálványokká meredve nézték a jelenetet és szinte reszketve várták a pillanatot, mikor Vlád fölkel és rám támad.

Az ember föl is kászolódtott a földről és hallatlan haraggal támadt rám:

— Uram, ön ezért elégtételt fog adni!

— Nagyon szívesen!

— Nevezze meg ségégeit!

Két aljárásbíró, Szontagh és Pokorny vállalta el részemről a ségédék föladatát és Vlád megbizottaival úgy egyeztek meg, hogy másnap reggel a körtvélyesi erdőben kardpárbajt kell vívnom ellenfelemmel.

Megvallom, némi nyugtalanság vett erőt rajtam, mikor ezt meghallottam, mert soha azelőtt kard nem volt a kezemben és a pisztolyt is legföljebb látásból ismertem. De a jó Istenre bíztam az ügyemet és ő meg is segített. Mikor ugyanis felálltunk karddal a markunkban és elhangzott a „Rajta”, vakon, a veszéllyel nem számítva, Vládnak rohantam és az első támadásnál olyat vágtam a tarkó-

SZOLYVAI ÉS LUHI ERZSÉBET

és borvizek. — Megrendelhetők a fürdőigazgatóságnál Szolyván (Bereg megye). Kapható minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben.

Prospektus kívánatrá, ingyen és bérmentve.

ültek, a melynek folyamán a megyei hírlap-írók nevében Komoróczy Miklós üdvözölte a fővárosi újságírókat, a kiknek részéről Petri Arthur köszönte meg a szíves fogadtatást üdvözölte Gömörvármegyét és közönségét.

Az emléktábla leleplezése.

A villásreggeli után a vendégek és a nagy-közönség ünnepélyes hangulatban álltak körül a régi bejárat sziklafalába illesztett emléktáblát. Dr. Fülöp Kálmán a Kárpátgyesület keleti osztályának titkára szép beszédben méltatta a barlang áttörésének s az új bejárat megnyitásának fontosságát s lelkes szavakkal ünnepelte azon két férfiú nagy érdemeit, a kik ezzel a barlangot járhatóbbá tették és élvezését megkönnyítették. Beszéde végén lelkes éljenzés közben lehullott a lepel az emléktábláról, a melyen a következő felirat olvasható:

„A barlang új bejárata 1890. március hó 15-én készült el. Az áttörést tervezte, a szükséges anyagi eszközöket megszerezte Siegmeth Károly ügyvivő alelnök. A barlang felmérője, az áttörési munkálatok vezetője Münnich Kálmán bányagazgató volt. Az új bejárat megnyitásának emlékét, a tervező és lelkesítő vezérferfiak elévülhetetlen érdemeit e táblán a Magyarországi Kárpátgyesület Keleti Kárpátok osztálya 1906. évben örökítette meg.“

Gedeon Jenő szini földbirtokos, a barlang felügyelője a helybeli bizottság nevében lelkes szavakban fogadta meg az emléktábla gondozását, Peterdi Sándor fővárosi hírlapíró pedig a sajtó nevében tett ígéretet a barlang híreinek-nevének terjesztésére, mire Komoróczy Miklós egy rendkívül elmés palóc-beszédben külön is felkérte a fővárosi sajtó képviselőit.

A barlang megtekintése.

A több mint 300 főre szaporodott társaság Siegmeth alelnök és Münnich bányagazgató vezetése alatt indult a barlang meg ekintésére. Egy a régi bejárat közel fekvő nem rég felfedezett mellékárat a hírlapírók látogatásának emlékére Rákóczi-teremnek nevezett el Münnich a Kárpátgyesület nevében, mire a cigányok rázendítettek a Rákóczi-indulóra. Ennek hangjainál vonult tovább a társaság a nagy templomig, a hol Harmath Ilona, a Népszínház énekművésznője zenekísérettel több magyar dalt adott elő. A közönség elragadtatással hallgatta a barlang felhomályában felcsendülő remek dalokat, majd egyszívvel-élékkel énekelte végig a Himnuszot. A Vasárnap Ujság és az Új Idők fényképésze, Békei Odön sikerült fényképekben örökítette meg a a fontos jelenetet. A közönség ezután végig járta az egész barlangot, elragadtatással szemlélte főleg az új barlang pompás cseppkőké-

szítményeit. A jósvafői új kijáratnál kijöve ismét kocsiárat ült a társaság és visszatért az aggteleki turistamenedékházhoz.

Az ebéd.

A régi bejáratához visszatérő közönséget Bornemissza László alispán vezetése alatt több megyebizottsági tag és nagyszámú újabb érdeklődő közönség várta. A Kárpátgyesület pompás, magyaros ebéddel tisztelte meg a vendégeit.

A kedélyes hangulat számos tószóban nyert kifejezést. Baksay Dániel aggteleki lelkész, a barlang gondnoka a vendégeket, Münnich Kálmán a Dr. Fülöp titkárt, Dr. Fülöp a sajtót s a sajtó képviselőit köszöntötte fel, a kiknek nevében Scheffer László mondott tartalmas beszédet. Petri Arthur hírlapíró Gömör vármegye közönségét, Rodz Rezső pedig a hírlapírók kirándulásának érdemes szervezőjét, Markó Miklós hírlapíró földinket köszöntötte fel. Komoróczy Miklós több szellemesnél-szellemebb palóc-beszéddel szórakoztatta a közönséget, s egyúttal megpendítette egy, a barlang javára Budapesten tartandó nagyszabású hangverseny eszméjét, a mi általános tetszéssel találkozott.

A kitűnő hangulatban lefolyt ebéd után a társaság kocsiárat ült visszatért Tornallyára, a honnan részben Budapestre, részben pedig Dobsinára indultak a sajtó képviselői.

A dobsinai jégünnepély.

Markó Miklós hírlapíró földink immár 13 éve fáradozik önzetlen kitartással, hogy a sajtó és a nagyközönség figyelmét mind jobban ráterelje vármegyénk páratlan büszkeségére, a dobsinai jégbarlangra s a sztraceni völgyre. A tizenhárom év óta évenként megtartott jégünnepélyek fényes sikerei a bizonyosságai, hogy nemes fáradozása nem hiába-való.

F. hó 24-én, kedden folyt le az idei jégünnepély, melyet a barlangtelep majálisának lehet nevezni.

Az ünnepély kezdete.

A Ducsai jéghegyen fél 12 órakor három három hatalmas ágyúlovás dördült meg. Hívó szavára tömegesen vonulnak fel a hegy oldalára, a barlang bejáratához a jégbarlangi nyaralótelep állandó nyaralói, a dobsinai intelligencia színe-java, számos külföldi turista és főleg a tátrai fürdők és nyaralók vendégei, köztük a strázsai diákfürdőkonviktus tagjai. Markó Miklós főrendező vezetése mellett, a Rákóczi induló hangjainál vonult le a barlangba a mintegy 400 főre tehető társaság, mire a jégünnepély azonnal kezdetét vette.

ján és arcán végig, hogy rögtön elborította a vér, megtántorodott, aztán néhány lépésnyire hátrálva, összeesett.

Leeresztett karddal, hidegen néztem, hogyan szedik föl az elaléltat, és, — hidd el, — olyan nyugodt voltam, mint még soha talán. Semmi lámpaláz, izgatottság, abszolúte semmi!

Segédeim persze rögtön hozzásiettek és gratuláltak a mesteri vágáshoz, egyben pedig csodálatuknak adtak kifejezést, hogy még soha sem említettem, hogy a kardforgatáshoz is értek.

(Ha tudták volna szegények, hogy első párbajom volt az és vinni soha sem tunultam!)

Mindamelletts leereszkedő felsőbbbséggel fogadtam üdvözlésüket és mikor ellenfelem nagysokára föleszmélt, tapasztalt párbajozók módjára hozzá léptem és kezemet nyujtottam felé:

— Bocsáss meg!

Könny fakadt az ember szeméből erre a szóra és mig megszorította kezemet, halkan szólott:

— Oh, Nándi, de más férfi vagy te mint a többiek! Nekem kellene bocsánatot kérnem tőled, mert hiszen én bántottalak meg és te

megelőzöl! . . . Mondd, akarnál a barátom lenni, igaz, szívbéli barátom?

— Ha te akarod, az leszek, Joachim! — feleltem, mire ő csak ráhajolt a kezemre és megcsókolta. Talán a multját vezekelte le velem.

Segédeimnek persze első dolguk volt városzerte kikürtölni a viadal részleteit, miközben el nem mulasztották, hogy engem minél híresebb vívónak tüntessenek föl.

— Serpenyőbe vágta! Gulyást aprított belőle! — ezek voltak a szelidebb kifejezéseik, mitől persze ázsióm annyira emelkedett, hogy egy óra alatt én lettem a város legnevezetesebb embere.

Valóságos deputáció keresett föl a lakáson és szinte boldog volt, ki kezét szoríthatta velem és barátságával együtt a tegeződést is fölajánlhatta.

Jó féléve tart már ez az állapot, minek persze csak én örülhetek, mert az eset óta úgy a tekintélyem, mint barátaim, támogatóim serege nagyon megnövekedett.

Hiába, egy véletlen többet segít az emberen, mint az élethossziglan való becsületes munka, iparkodás. Nemde?

Mutatónyok.

Ifj. Urbáry Sándor, a keleti keresk. akadémia növendéke, Magyarország korcsolyabajnoka volt a nap hőse. Fáradhatatlanul, végtelen ügyességgel mutatta be nagyobb részben saját találmányu jégmutatónyóit a nagyterem tükörsima jégtábláján. A cigányzene mellett előadott lassú és friss csárdások, keringők, s a szebbnél-szebb mutatónyók: a hegyforgás, holdugrás, a szédítő sebességű álló és ülő helyben forgás, a Cenger-figura stb. általános bámulatot keltett a nagyszámú közönségben, a melynek sűrű soraiból a legkülönfélébb nyelveken hangzott fel az elismerő éljenzés. Vége-hossza nem volt a Hoch! Hopp-hopp hurráh! Evviva! Zsivió! Éljen! kiáltásoknak, melyekkel a nagyrészben külföldi közönség Urbárynak minden eddigit fölülmúló jégművészetét honorálta.

Közben-közben azután a többi korcsolyázók perdültek táncra a jégen. Csak a hölgyek nevét sorolhatjuk fel: Stark Hugóné és leánya Lilike (Budapest), Egyed Margit (Budapest), Markó Erzs (Rozsnyó), Markó Daisy (Bpest), Hanvay Edéné (Dobsina), Maszny Erzsike (Rozsnyó), Fejér Malvinka (Dobsina), Tavy Károlyné (Budapest). Markó Miklós főrendező a hölgyek mindenikével tett egy-egy fordulót.

A jégünnepély majdnem három óráig tartott, mindvégig kitűnő hangulatban, utána pedig a szokatlanul nagy vendégsereg legteljesebb meglegedéssel élvezte végig Fejér Endre vendéglős kitűnő ebédjét.

Szükségesnek tartjuk még egyszer kiemelni Markó Miklós hírlapíró földink maradandó érdemeit vármegyénk természeti szépségeinek ismertetése ügyében. De méltán illeti elismerés Fejér Endre vendéglőst s a barlang bérlőjét is, aki áldozatkészségével, figyelmes ellátásával a külföldiek ezreit vonzza Dobsinára, a magyar föld, a magyar név mind nagyobb dicsőségére.

Heti krónika.

A mi Buffaló Billünk. — A városi dobos.

A szerencsétlenül járt zászlóláda.

Rettenetesen mulatunk. Hol kirándulás, hol próbaházasság, hol bankett — de mindig mulatunk. Minden vigasság kvintessenciája azonban az a Buffaló Bill, amelyik mostanába érkezett városunkba.

A Búzatér most a csodálatosságok színtere. Oriási ponyvasátor, melyben mindenféle mirakulomok láthatók. Tizenöt jól idomított ló legeli le állandóan a jelzett téren termett fűvet. Tábornoki egyenruhába öltözött zenészek rémitgetik esténként a békés polgárokat. Nagy dobjuk különbet szól, mint a rendőrség uhcúsa.

Bombardójuk pedig vetekedik a Vezuv morgasával.

Szóval nagy látványosság Rozsnyón. Persze ilyenekből mindig ki szoktam kérni a részem. Most sem maradhattam ki.

Lefizettem az antrét, mely majdnem olyan magas volt mint az az Eiffel torony, melyet benn a cirkuszban mutogattak. — Leültem és néztem körülöttem vidámképz s többé-kevésbé jónevelésű gyermekek mulattak rettenetesen a dummer Auguszt rémséges viccein.

Az attrakció egy remek ügyes kutya volt. Bámulatos szaltó-mortálékat végzett s jobban tudott pipázni tegnap, mint két dohányültetvényes.

Ha nem ponyvából lettek volna a falak, akkor falrengetőnek írnam azt a rettenetes nevetést, melyet most csak fülhasogatónak vagyok kénytelen jelezni, s mély betöltötte az egész cirkuszt, mikor megjelent a kutya pipával a szájában.

Egy jólelkű édes mama ült ott a hátam megett néhány csemetével, kik közül a fiut magam is igen szeretem, mert majdnem olyan huncut, mint én voltam gyermekkoromban.

Ez a mama — ismerve fiacskája minden

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

Az egyedül elismert
kellemes ízű
természetes hashajtó szer.